

Infotilaisuus rakennustiedoista jätehuoltoviranomaisille ja kunnallisille jätehuoltoyrityksille

30.10.2025

Aloitetaan klo 12.00

Suomen ympäristökeskus
Finlands miljöcentral
Finnish Environment Institute

Ohjelma

Klo 12.00 Tervetuloa – ohjelma ja tilaisuuden pelisäännöt

Klo 12.10 Rakennustietojen ylläpidossa ja jakelussa tapahtuu muutos

Klo 12.30 Jätehuoltopoiminnasta rajapintoihin

Klo 12.50 Kysymyksiä ja keskustelua

Klo 13.25 Kertaus: Mistä saan lisätietoja?

Klo 13.30 Tilaisuuden päättyy

Tilaisuuden pelisäännöt

- Esittelyosuus tallennetaan, mutta keskusteluosuutta ei.
- Esitysmateriaalit ja tallenne lähetetään kaikille ilmoittautuneille.
- Annetaan esittäjälle rauha kertoa ensin aiheesta – kysymykset esityksen jälkeen kädennostolla.
- Keskustelulle on varattu runsaasti aikaa tilaisuuden loppupuolelle.
- Jos kysymyksiä tulee paljon, hyödynnetään chattia.

Rakennustietojen ylläpidossa ja jakelussa tapahtuu muutos

Päivi Malmi
Hankepäällikkö

Henrik Saari
Projektipäällikkö

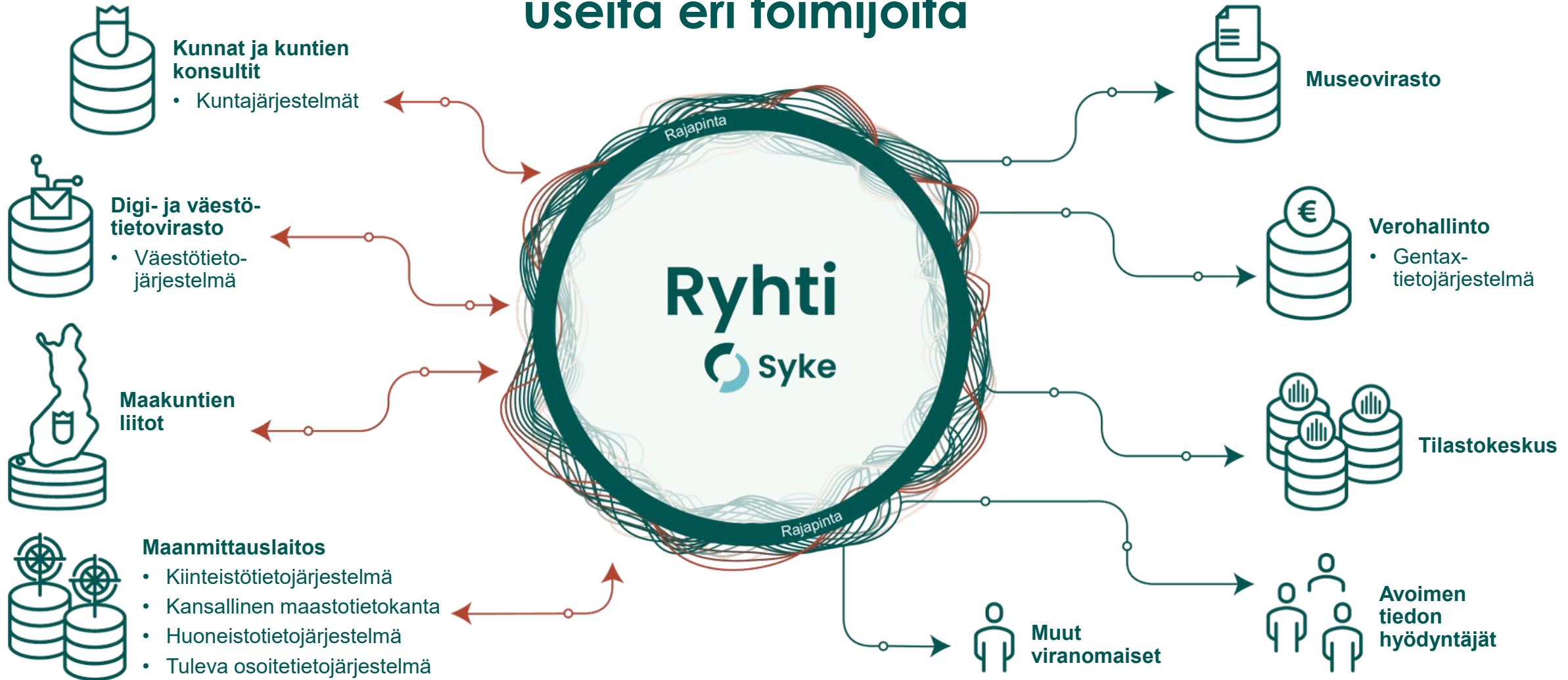

Suomen ympäristökeskus
Finlands miljöcentral
Finnish Environment Institute

Rakennetun ympäristön tietojärjestelmä

- Uusi valtakunnallinen tietojärjestelmä
- Tiedot toimitetaan järjestelmään yhteisesti määritellyssä **koneluettavassa** muodossa.
- Rakennetun ympäristön tietojärjestelmä jakaa kuntien ja maakuntien tuottamat tiedot muille tarvitseville viranomaisille – **kunnat toimittavat tiedot valtiolle vain kerran.**
- Yhteinen järjestelmä ja tapa toimia **keventävät** ja selkeyttävät tiedonhallintaa. Laadukkaampi tieto auttaa kestävän elinympäristön suunnittelussa ja päätöksenteossa.
- Sisältää avointa, julkista, salaista ja henkilötietoa – tietoa jaetaan digitaalisesta **turvallisuudesta huolehtien.**

Tietojärjestelmä palvelee useita eri toimijoita

← Yksisuuntaista tiedonvaihtoa

↔ Kaksisuuntaista tiedonvaihtoa

2020–2023

Tietojärjestelmän
määrittely ja rakentaminen

2024–2028

Käyttöönotto
ja siirtymäkausi

2029–

Vakiintuminen
ja jatkosovellukset

Suomessa on maailman
parhaaseen tietoon
perustuva, hyvinvointia luova
ja kestävä elinympäristö.

Laki rakennetun ympäristön tietojärjestelmästä (431/2023)

- Vahvistettu ja tuli voimaan 1.1.2024. Pykälää 5. sovelletaan vasta 1.1.2029 alkaen.

Rakentamislaki (751/2023)

- Vahvistettu ja tuli voimaan 1.1.2025.
- Viimeiset pykälät voimaan 1.1.2026 (rakentamislupahakemus)

Maankäyttö- ja rakennuslain digitalisaatiota koskevat muutokset

- Tulivat voimaan 1.1.2024
- Nimi muuttui 1.1.2025 alkaen alueidenkäyttölaiksi.

Alueidenkäyttö: viiden vuoden siirtymäaika

- Tietomallimuotoinen kaavoitus ja tonttijako 1.1.2024 alkaen.
- Alueidenkäytön tietomallimuotoisen tiedon toimittaminen on ollut mahdollista 1.1.2024 alkaen.
- Alueidenkäytön tiedot tulee toimittaa tietomallimuotoisena viimeistään 1.1.2029 lähtien.

Rakentamisen luvitus: kolme vuotta aikaa

- Tietomallimuotoinen rakentamislupakäsittely 1.1.2026 alkaen.
- Rakentamisen tiedot tulee toimittaa viimeistään 1.1.2029 alkaen.

Suomen ympäristökeskus
Finlands miljöcentral
Finnish Environment Institute

Rakennustiedot: Miten siirtyminen Ryhti-tietojärjestelmän käyttöön tapahtuu?

Näin ennen siirtymää

Kunta tai kuntayhtymä

Digi- ja väestötietovirasto

Rakennetun ympäristön tietojärjestelmä

Näin siirtymän jälkeen

Kunta tai kuntayhtymä

Rakennetun ympäristön tietojärjestelmä

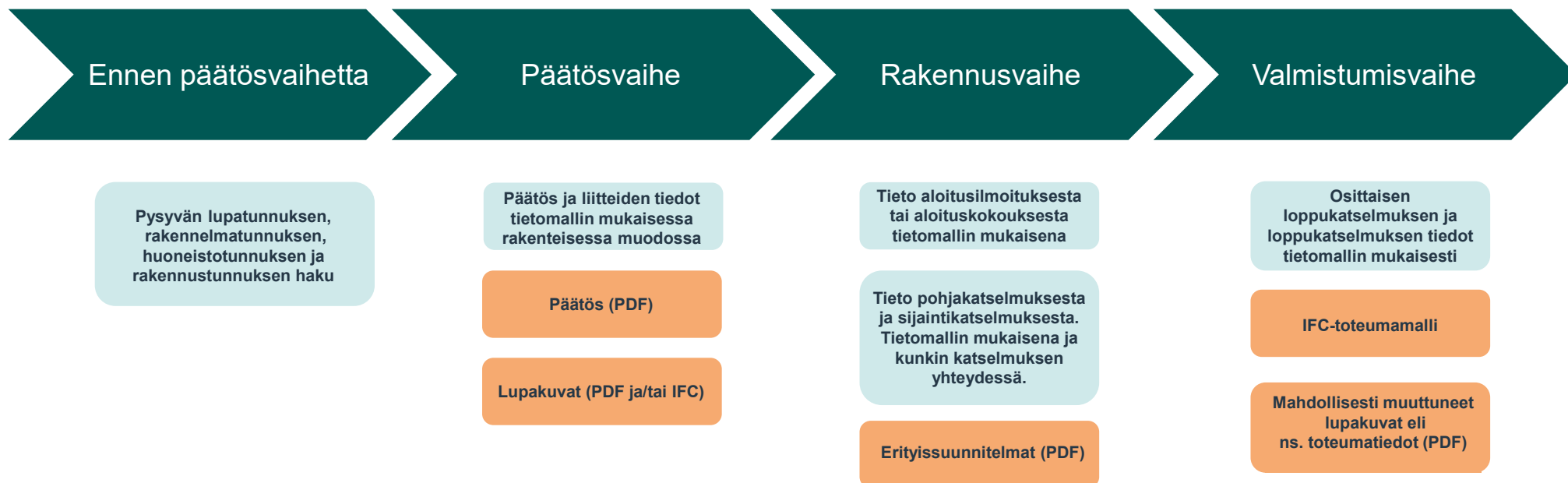

Digi- ja väestötietovirasto

Tiedot, joita Ryhti vastaanottaa rakentamisesta

Rakenteinen tietomallin mukainen tieto

Muu aineisto, esim. PDF

Palvelut tiedon hyödyntäjille

 = Toteutus valmis

 = Toteutus kesken

Viranomaisille rajatut

 Rakennustietojen perustietopalvelu ja muutostietopalvelu

 Rakennustietojen yksittäisen kohteen kyselyrajapinta

 Alueidenkäyttötietojen perustietopalvelu ja muutostietopalvelu

 Tiilitetty rasterirajapinta kaavoista (WMTS tai OGC API Tiles)

Tunnistautumista edellyttävät

 Ryhti-karttapalvelu
Julkiset tiedot rakennuksista ja tietomallimuotoisista kaavoista sekä VOOKA-aineistot

 Rakennustietojen paikkatietorajapinta
Julkiset tiedot, OGC API Features

Avoimet

 Ryhti-karttapalvelu
Avoimet tiedot rakennuksista ja VOOKA-kaavoista.

 tietomallimuotoiset kaavat

 Alueidenkäyttötietojen paikkatietorajapinnat
Kaavahakemistot

 tietomallimuotoiset kaavat, tonttijaot ja alueidenkäyttörajoitukset

 Rakennustietojen paikkatietorajapinta
Avoimet tiedot, OGC API Features

 Rakennusten ja osoitteiden INSPIRE-tietotuotteet

 Kaavojen INSPIRE-tietotuotteet

Ryhdin avoimet palvelut avattu

- Karttakäyttöliittymä osoitteessa <https://ryhti-palvelut.syke.fi/>
  - Lupavaiheen rakennukset (/rakentamisluvat)
  - **Valmiit rakennukset**
  - Puretut rakennukset
  - Asemakaavahakemisto (voimassa olevat)
  - Yleiskaavahakemisto (voimassa olevat)
- Paikkatietorajapinnat
  - Asemakaava- ja yleiskaavahakemisto:
https://paikkatiedot.ymparisto.fi/geoserver/ryhti_plan/ogc/features/v1
  - Rakentamisluvat ja niiden osoitteet:
https://paikkatiedot.ymparisto.fi/geoserver/ryhti_permit/ogc/features/v1
  - **Rakennukset ja rakennusten osoitteet:**
https://paikkatiedot.ymparisto.fi/geoserver/ryhti_building/ogc/features/v1
- INSPIRE-palvelut
  - Rakennukset: https://paikkatiedot.ymparisto.fi/geoserver/ryhti_inspire_bu/ogc/features/v1
  - Osoitteet: https://paikkatiedot.ymparisto.fi/geoserver/ryhti_inspire_ad/ogc/features/v1

Tunnistautuneen tietopalvelut

- Ryhdin käyttöliittymässä vahvasti tunnistautuneelle käyttäjälle enemmän tietoa rakennuksista
- Paikkatietorajapinta/rajapintoja rakennustiedoista julkisella tietosisällöllä
  - Ei henkilötietoa: tuotteet hyödyntävät pilvipalveluita ja Syken nykylinjausten mukaan henkilötietoa ei viedä pilvipalveluihin.
- Julkisen tietosisällön rajapintapalvelut vaativat sopimuksen ja ovat maksullisia (OKA-hinta)
- Palvelut tulevat käyttöön loppuvuonna 2025

Jätehuoltosektorin tiedonsaantioikeudet Ryhdistä

- Jätelain uudistuksessa ja kiertotalouslaissa tiedonsaantioikeuksia pyritään täsmentämään.
- Jätehuoltosektorin tarvitsemiin tietoihin liittyen:
  - Jätehuoltoviranomaisella oikeus saada rakennusten omistajatietoja pl. omistajat, joilla turvakielto.
  - Kunnallisella jätehuoltoyrityksellä vastaavat oikeudet sille siirrettyjen viranomaistehtävien osalta
  - Ei oikeutta turvaluokiteltuihin tietoihin
  - Ryhdissä ei ole väestötietoja, asukaslukumäärä yritetään saada mukaan Ryhdin viranomaispalveluihin
  - Yksityisillä jätehuoltoyrityksillä ei tiedonsaantioikeuksia Ryhtiin – avoimet ja sopimuksenvaraiset rajapinnat käytettävissä
  - Kunnat ja kuntayhtymät saavat Ryhti-tiedot maksutta

Jätehuoltotoiminnasta rajapintoihin

Teemu Pekkanen, projektipäällikkö, Suomen ympäristökeskus
Esko Kirjalainen, johtava asiantuntija, Digi- ja väestötietovirasto

Suomen ympäristökeskus
Finlands miljöcentral
Finnish Environment Institute

Kuinka rakennustietoja saa jatkossa?

- Ryhdistä rakennustietoja saa haettua palveluväylän kautta REST-rajapinnoista tai OGC API -paikkatietorajapinnoista.
  - Palveluväylän kautta käytettävät rajapinnat sisältävät kaiken saatavilla olevan rakennustiedon mm. rakennuksen omistajatiedot.
  - Paikkatietorajapintoihin tieto on koostettu rakennuksittain / luvittain yhteen tauluun.
  - Paikkatietorajapinnoista ei löydy henkilötietoja.
  - Ryhdistä ei saa nykyisen kaltaisia jätehuoltosektoria varten toteutettuja poimintoja.

Kuinka rakennustietoja saa jatkossa?

- Kuinka pitkään nykyisellä mallilla on mahdollista saada tietoja DVV:ltä?
  - Nykyisen kaltaisia RHR-poimintoja on saatavissa toistaiseksi ainakin 31.12.2026 saakka.
  - Väestötietojärjestelmän rakennustietopalvelujen siirtyessä Ryhti-rekisteriin DVV:n tarjoamien rakennustietojen tietopalvelujen määrä vähenee.
- Väestötietojen luovuttaminen jatkossa?
  - Tiedot ovat toistaiseksi saatavissa erillisinä poimintoina jotka vastaavat nykyisen RHR-poiminnan osatiedostoja.
  - Poiminta voidaan tehdä kuntarajauksella huoneistojen asukkaista.
    - Huoneiston vanhin asukas
    - Huoneiston asukaslukumäärä

Kuinka rakennustietoja saa jatkossa?

- Kunnat siirtyvät toimittamaan tietoja Ryhtiin viimeistään vuoden 2029 alusta.
  - Tietojen toimittaminen vaatii palveluväyläyhteyden käyttöönottoa Ryhtiin.
  - Käyttöönoton yhteydessä tulee myös Ryhdin tiedonluovutusrajapinnat ottaa käyttöön.
- Rakennuksen omistajatiedon päivittyminen
  - Ryhti päivittää rakennuksen omistajatietoja väestötietojärjestelmästä (VTJ), kunnista ja kiinteistötietojärjestelmästä (KTJ).
  - Tiedonluovutuksessa kerrotaan mistä lähteestä tieto on tullut.
  - Kunnista tieto alkaa päivittymään Ryhti-käyttöönoton jälkeen, ja vastaavasti ko. kunnan osalta omistajatieto ei enää päivity käyttöönoton jälkeen VTJ:stä.

Suomi.fi-palveluväylä

- Suomi.fi-palveluväylä on **yhdenmukainen** ja **tietoturvallinen** ratkaisu, jolla organisaatio voi hoitaa tiedonsiirron myös rakennetun ympäristön tietojärjestelmään (Ryhti).
- Palveluväylän tarjoama yhdenmukainen tiedonsiirto selkeyttää organisaatioiden ja koko Suomen IT-arkkitehtuuria.
- Palveluväylässä tiedot liikkuvat **salattuna** julkisessa internetissä. Tiedot salataan tiedonsiirron ajaksi TLS (SSL) -salausprotokollalla, ja kaikki tieto allekirjoitetaan varmenteilla.
- Palveluväylän käyttö on **maksutonta**, mutta kuluja muodostuu
  - siitä, että organisaation on toteutettava ja ylläpidettävä liittymää oman tietojärjestelmänsä ja Palveluväylän välillä.

Liityntäpalvelin ja alijärjestelmät

Palveluväylässä tietojen välitys perustuu erillisiin, fyysisiin tai virtuaalisiin **liityntäpalvelimiin**.

Jokaisella organisaatiolla pitää olla käytössään liityntäpalvelin. Organisaation liityntäpalvelin voi olla **oma, jaettu** tai **ulkoistettu**.

Jokaisessa tilanteessa liityntäpalvelimella pitää olla asiakas- eli organisaatiokohtainen **alijärjestelmä**. Alijärjestelmiä käytetään tietojen noutamiseen tai välittämiseen.

Palveluväylä-sanasto

1) Oma liityntäpalvelin

Organisaatio päättää kaikista liityntäpalvelimeen liittyvistä ratkaisuista itse. Liityntäpalvelimella on organisaation alijärjestelmä.

2) Jaettu liityntäpalvelin

Organisaatiot sopivat yhdessä esim. liityntäpalvelimen ylläpidosta ja asennuksista. Sovittu osapuoli hoitaa alijärjestelmien lisäykset kaikkien organisaatioiden puolesta yhteiselle liityntäpalvelimelle.

Huom. Jaetun palvelimen kohdalla on tärkeää sopia teknisistä valmiuksista, kapasiteetista, ylläpidosta ja monitoroinnista.

3) Ulkoistettu liityntäpalvelin

Erillisen palveluntarjoajan palveluna tarjoama liityntäpalvelin. Jokaisella asiakasorganisaatiolla oma alijärjestelmä liityntäpalvelimella.

Esimerkki jaetusta liityntäpalvelimesta

Seudun kunnat sopivat yhdessä, että he ottavat käyttöön jaetun liityntäpalvelimen. **Kunta A:sta** tulee liityntäpalvelinta hallinnoiva taho.

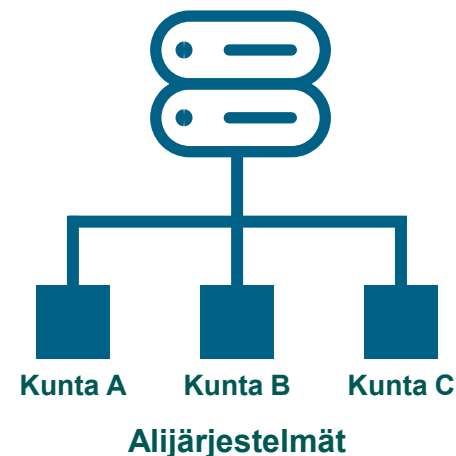
Yhteisissä tapaamisissa käydään läpi, minkälaisia tarpeita liittyy teknisiin valmiuksiin, kapasiteettiin, ylläpitoon ja palvelimen monitorointiin.

Kunta B haluaa alkaa toimittamaan rajapinnan kautta tietoja Ryhti-järjestelmään. Liityntäpalvelinta hallinnoiva **Kunta A** lisää **Kunta B:lle** yhteiselle liityntäpalvelimelle asiakaskohtaisen alijärjestelmän.

Tämän jälkeen **Kunta B** hakee alijärjestelmälleen luvitusta Sykeltä. Alijärjestelmälle myönnetään lupa ja tarvittavat yhteysavaukset tehdään IP-osoitteille.

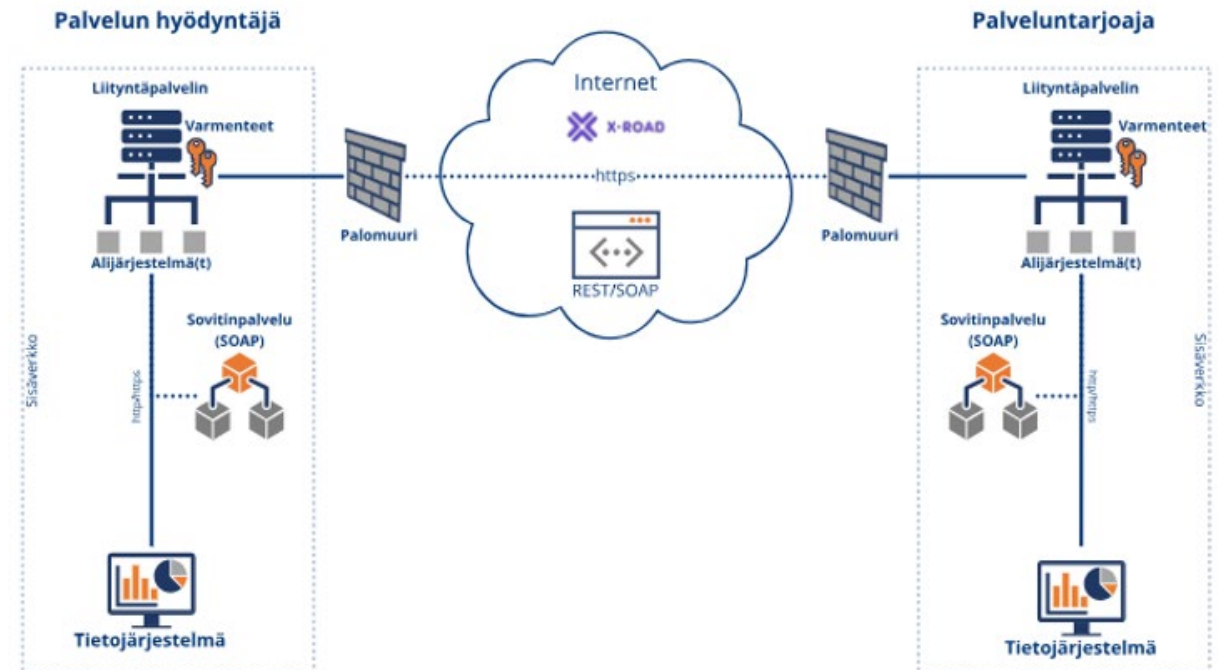
Huomioi tätä: Jokainen liityntäpalvelinta hyödyntävä kunta tarvitsee oman alijärjestelmän liityntäpalvelimelle. Jokaisen toimijan pitää myös tehdä käyttöluvapahakemus.

Jaettu liityntäpalvelin

Nämä tarvitsette tiedon toimittamiseksi Palveluväylää hyödyntäen

1. Suomi.fi-palveluväylän käyttöluvan (DVV)
2. Teknisen pääsyn Palveluväylään (liityntäpalvelin)
3. Liityntäpalvelimella olevan organisaatiokohtaisen alijärjestelmän
4. Erillisen käyttöluvan Ryhti-järjestelmästä tietojen saamiseksi.

Palveluväylän tekninen yleiskuva, lähde kehittajille.suomi.fi

Kysymyksiä ja keskustelua

Suomen ympäristökeskus
Finlands miljöcentral
Finnish Environment Institute

Ennakkokysymyksiä 1/4

Onko rajapintakuvaus saatavissa nyt?

Rajapintakuvaukseen voi tutustua Suomi.fi-liityntäkatalogissa. [Ryhti-Syke-Service - Alijärjestelmä – Liityntäkatalogi](#)

Mistä löytyy ylläpidettävän rekisterin tietomalli?

Ryhti on rakennettu [rakentamisen lupapäätösten tietomallin](#) pohjalta. Ryhti-järjestelmästä ei kuitenkaan löydy aivan kaikkea tietomallista esitettyä. [Rajapintakuvaukseen](#) tutustuminen avaa järjestelmän toteutustapaa.

Omistajan tiedot Ryhti-palvelussa. Miten ne ovat järjestelmässä?

Kannattaa katsoa buildingObjectOwner-kohta rajapintakuvauksesta.

[Ryhti-Syke-Service - buildingService - Liityntäkatalogi](#)

Tällä hetkellä päätellään KTJ:sta toinen mahdollinen omistaja. Järjestelmässä on siis VTJ:stä ja KTJ:sta tulleet omistajat.

Onko Ryhdillä ja DVV:llä yhteys ja miten rakennuksen käyttötila päivittyy Ryhtiin?

On yhteys ja tiedot päivittyvät järjestelmien välillä.

Saako muutospoiminnan sekä Ryhdistä että DVV tiedoista (asukastieto)?

Rakennustiedot saa jatkossa Ryhdistä rajapintaa pitkin. Tiedot ovat ajantasaisia. Väestötiedot saa tarvittaessa erillisenä poimintana DVV:ltä. Mahdollisesti myös asukaslukumäärä tulee myöhemmin saataville Ryhdistä.

Ennakkokysymyksiä 2/4

Mihin asti DVV:ltä saa vielä poiminnan excel-tietoina?

DVV:n RHR-poimintoja on saatavissa 31.12.2026 saakka.

Saako DVV:n tietoja muuten kuin muutosrajapinnan kautta?

DVV:n väestö- ja rakennustietoja ei saa VTJ-muutosrajapinnan kautta mutta niitä saa RHR-poimintoina 31.12.2026 saakka.

Rakennustiedot ovat yritysten saatavissa myös DVV:n jälleenmyyjäyritysten kautta.

Mikä on arvio milloin järjestelmä on jätehuoltoviranomaiselle käyttöönotettavissa?

Palvelu on jo saatavissa.

Hakemuslomakkeen mukaan tiedot saa ilmaiseksi vain laki rakennetun ympäristön tietojärjestelmästä 10§ mukaiset viranomaiset, jossa ei ole kuntaa tai kunnan viranomaisia. Joutuuko kunnan jätehuoltoviranomainen siis maksamaan tiedoista?

Ei joudu, viranomainen saa tiedot maksutta.

Hakemuksessa pitää eritellä mistä kokonaisuudesta tietoja hakee (Kaavatiedot/Tonttijakotiedot/Alueidenkäytön rajoitusten tiedot/Rakennus- ja lupatiedot). Onko mahdollista saada kuvaus, missä tarvitsemamme tiedot ovat?

Kiitos palautteesta! Rakennus- ja lupatiedot sisältävät tarvitsemamme tiedot.

Ennakkokysymyksiä 3/4

Pystyykö jätehuoltoviranomainen saamaan jatkossa rakennuksien tiedot siten, että vain tietyinä aikajaksona päivittyneet tiedot poimitaan, ettei jätehuoltoa varten tehdyssä poiminnassa ole joka kerta kaikki rakennukset mukana?

Kyllä, Ryhti-rajapinnasta voi hakea edellisen päivityksen jälkeen tapahtuneet muutokset.

Mistä saadaan jatkossa rakennusten asukastiedot?

Asukaslukumäärätiedot pyritään saamaan Ryhti-rekisteriin.

Väestötiedot ovat saatavissa DVV:ltä poimintoina.

Yhtiömuotoisen jäteyhtiön käyttöoikeudet kiinnostaa kovasti. Saammeko jatkossa mitä tietoa käyttöön? Saammeko viranomaistehtävän hoitamista varten oikeudet viranomaislaajuuksin vai joudummeko tyytymään avoimen rajapinnan tarjontaan ja hakemaan tehtävien hoitamisen kannalta oleelliset tiedot muualta?

Tärkeää on, onko kyseessä osakeyhtiö vai kunnan liikelaitos. Jos yritys hoitaa viranomaistehtäviä, voi kunta luovuttaa Ryhdistä saamansa tiedot sille.

Kysymykset Mentimeteriin

- Vastaako nyt ajateltu tiedonluovutuksen malli tarpeisiinne?
  - 1-5 asteikko, oikein hyvin – ei lainkaan
- Mitä pitäisi vielä ottaa huomioon?
  - Vastauskenttä

Kertaus: mistä saan lisätietoja?

Suomen ympäristökeskus
Finlands miljöcentral
Finnish Environment Institute

Lopuksi:

- Ryhti.syke.fi -verkkosivusto
  - [Tilaisuudet ja tallenteet](#)
  - [Palvelut tiedon hyödyntäjille](#)
- Yhteydenotot, tietolupahakemukset, tukipyynnöt: ryhti@syke.fi
- Rakennustiedot saa käyttöön jatkossa Ryhti-järjestelmästä. Kunnat ja kuntayhtymät saavat tiedot maksutta.
- Nykyisen kaltaisia RHR-poimintoja on saatavissa toistaiseksi ainakin 31.12.2026 saakka.
- Ryhti-järjestelmästä ei saa väestötietoja.
- Väestötiedot ovat toistaiseksi saatavissa erillisenä poimintana DVV:ltä.

Lue lisää tai ota yhteyttä

ryhti.syke.fi ja ryhti-palvelut.syke.fi

ryhti@syke.fi

Suomen ympäristökeskus
Finlands miljöcentral
Finnish Environment Institute